

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

נוהל התחייבות להימנע מהפרה חלף עיצום כספי

א. כללי

תיקון 39 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן: "החוק") אשר נכנס לתוקפו ב-1 בינואר 2015 העניק לרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן (להלן: "הרשות") את הסמכות לפעול בהליך מנהלי ביחס למגוון רחב של הפרות המנויות בסעיף 22ג.

האכיפה בהליך המנהלי תבצע בעיקרה על ידי הטלת עיצומים כספיים. עם זאת, קיימים כלים נוספים¹ המסייעים בפעולות האכיפה המנהלית והם ההתראה המנהלית וההתחייבות מביצוע הפרה. שימוש בכלים אלו במקום הטלת עיצום כספי תתאפשר במקרים מסוימים בהם מתקיימות נסיבות ספציפיות.

במסמך זה יפורטו הנסיבות המנחות את הרשות בבחירה בהתחייבות להימנע מהפרה חלף הטלת עיצום כספי.

ב. משמעות ההתחייבות

התחייבות להימנע מהפרה היא דרישה מהמפר כי יתחייב בכתב להפסיק את ההפרה הנוכחית ויתחייב להימנע מהפרה נוספת של אותה הוראת חוק למשך תקופת התחייבות. לצד התחייבות המפר לכך, ניתן לדרוש מהמפר להתחייב לתנאים נוספים שעליו לעמוד בהם בתקופת ההתחייבות, לדוגמא:

1. החזרת כסף או נכס לצרכן או לציבור צרכנים, תוך פרק זמן מסוים;
2. פרסום מודעות ברבים בעניין הפרה ובעניין כתב ההתחייבות, תוך פרק זמן מסוים;

ההתחייבות נערכת בהסכמתו של המפר, והרשות והמפר רשאים לקבוע תנאים נוספים שתכליתם תיקון ההפרה או ביצוע פעולות למניעת הישנותה. לכתב ההתחייבות יצרף המפר עירבון כספי, סכום העירבון יהיה זהה לסכום העיצום הכספי שניתן² להטיל על המפר בשל אותה הפרה. סכום זה יוחזר למפר בתום תקופת ההתחייבות במידה ולא ביצע הפרה של כתב ההתחייבות.

התחייבות להימנע מהפרה היא כלי אכיפה המקל עם המפר במובן זה שעל אף קיומה של תשתית ראייתית מספקת לקביעה שנעשתה הפרה, הרשות בוחרת שלא להטיל עיצום כספי בגין ביצוע ההפרה האמורה בו במקום. יחד עם זאת, במקרה של הפרת ההתחייבות תחולט הרשות את העירבון וכן, ניתן יהיה להטיל בגין ההפרה עיצום כספי בסכום גבוה יותר ככל שההפרה היא הפרה נמשכת. אם נעשתה הפרה נוספת, ניתן יהיה להטיל על המפר סכום מוגדל על ההפרה הנוספת בגין הפרה חוזרת, בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 22 לחוק.

¹ סעיפים 22ג, 22טז' לחוק.

² בהתחשב בקיומן של נסיבות הפחתה בהתאם להוראות לפי סעיף 22ח(ב) לחוק.

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

ג. נסיבות להצעה למפר להגשת התחייבות

הממונה יציע למפר להגיש התחייבות להימנע מהפרת הוראה, במקום משלוח הודעה על כוונת חיוב, במקרה בו בוצעה הפרה של הוראה אחת מתוך מכלול הוראות המיועדות להגשים את אותה מטרה ולא בוצעה הפרה של יתר ההוראות באותו עניין.

דוגמאות –

1. סעיף 4ב לחוק קובע כי על העוסק לגלות לצרכן את שמו ומספר הזהות שלו על גבי טופס הזמנה, תעודת אחריות, אישור התקנה, הצעה מטעמו לכריתת חוזה, חוזה שעליו הוא חותם, שובר תשלום וחשבונית מס. המטרה המשותפת של גילוי שמו של העוסק ות.ז שלו על כל המסמכים האמורים בסעיף, היא שבהינתן עילת תביעה לצרכן יוכל הוא למצות את זכויותיו בבית המשפט. במידה ובחלק מהמסמכים האמורים לא הופיעו שם ות.ז העוסק, אך הופיעו בשאר המסמכים ניתן להציע למפר להגיש התחייבות במקום הטלת עיצום כספי.

2. סעיף 13ג לחוק קובע כי בעסקה מתמשכת יגלה העוסק לצרכן פרטים מסוימים כגון, זכות הצרכן לבטל עסקה מתמשכת ודרכי ביטולה, משך העסקה ומועד סיומה, פירוט קנסות היציאה וכן פרטי העוסק לצורך ביטול העסקה המתמשכת. החוק קובע יש לגלות פרטים אלא בחוזה, אם קיים או בטופס גילוי אם העסקה נעשתה בע"פ. כמו כן יש לגלות את פרטי העוסק גם בכל חשבונית, קבלה או הודעת תשלום וכן באתר האינטרנט, אם קיים. המטרה המשותפת של הוראות אלו היא לאפשר לצרכן לבטל את עסקה מתמשכת על ידי פניה לכתובת, טלפון, פקס ודואר אלקטרוני נכונים, המשמשים את העוסק לקבלת פניות מהצרכן ובין היתר לצורך ביטול עסקה. במידה והעוסק לא גילה את פרטיו בכל המקומות המצוינים בסעיף, אלא רק בחלקם, רשאי הממונה לשקול להציע לו לחתום על התחייבות חלף הטלת עיצום כספי.

על אף האמור, לא תציע הרשות למפר להגיש התחייבות אם ההפרה גרמה לנזק, או לנזק שאינו ניתן לתיקון באמצעות תנאי ההתחייבות, או אם המפר ביצע הפרות קודמות טרם ההפרה הנוכחית.